Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

De clerico egrotante

urn:nbn:de:bsz:31-321569

Visual Library

PAſtoralis officij·Emanauit ad declaratõez decre·ſ·e·ex parte·in fi·et eoꝝ q̃ ibi no·hoſt·et·e·ti de rectoribus in fi·Et h̃ dic̃·Datio coadiutoriũ epõꝝ ⁊ ſuoꝝ ſupioꝝ eſt de maioribus cauſis et ſpectat ad ſolũ papaz pt̃ñ epus ſenio vel infirmitate ꝑpetua impeditus de cõſenſu capituli ſui vel maioris ptis ſibi auctoritate apo· vnum vel duos coadiutores aſſumere et ſi demens fuerit capitulũ aut due ipſius ptes hoc faciẽt Sz ſi eps otradicit tũc nil innouabit capitulũ ſʒ epi ⁊ eccleſie cõtradictõz q̃ꝑcito poterit itimabit pape et coadiutores iſti ſumptos moderatos habebunt de ꝓuentibus prelatorum ipſorum.

b ❡Maioribus onumeratur·ergo inter alias q̃s habes notatas·s·de trãſlac·c·i·ꝟ of·leg·ꝙ t̃nſlatõem·de excel·p̃lat·ſicut vnire·

c ❡Nõ obſtante·nõ per hãc lr̃am ꝙ contra ro·ec·nõ currit p̃ſcriptõ in hijs q̃ ſibi in ſignũ ſpãlis p̃uilegij reſuauit·ſic nec oẽ ꝑuilegiũ platõis·s·de h̃·s·de p̃ſcrip·cum nobis·

d ❡Tantũmõ·ſic·s·e·li·de ſup·ne·pre·ecc̃ie·ergo nõ ab ar/epo vel pr̃iarcha l'legato·qꝛ in gñali legatione talia non trãſeũt in p̃dicta decre·ꝙ tranſlatõnem Ad dec̃·s·e·ex parte in fi·rñdetur ꝙ illud fuit de ſpãli autoritate vel mãdato dñi pape·⁊ ꝙ ita eſſet p antiq̃ iura ꝓbat p cañ·vij·q·i·c·

ꝓuidere·Rom·❡viij·

De clerico egrotante.

PAſtoralis officij ſbi·tum exequentes de/claramus atqꝫ ſtatuimus coadiutoꝝ epõꝝ et ſupe/rioꝝ prelatoꝝ dationem·intelligendaz eẽ de cauſis maioribus ⁊ referendam ad ſe·ap·ac ab ea ꝯſuetu·dine non obſtãte cõtraria tm̃mõ poſtulãdam ❡Verũ ne hoc pretextu eccie exiſtentes precipue in remotis diſpendia patiant̃ nos earum in hac parte indemnitatibus precauere volentes hac generali cõſtitutione ſanctim9 ut epiſcopus ſenio aut valitudine corporali grauatus vl' etiam alias adeo impeditus ꝑpetuo vt officiũ ſuuz nequeat exercere poſſit de ſui ꝯſilio et aſſenſu capituli vel maioris partis ipſi9 vnum vel duos autorita/te ap·coadiutores aſſumere ad dictum officium exequendum·❡Si vero epi

i·et·c·q̃uis triſte·cũ multis ca·eiuſdẽ qõis·ad id decretales ſupius allegate·et·de regulat̃·lʒ·ꝟ·illa ſp·de re/nũci·mi·ſi·ad fi· e ❡Remotis·hijs em̃ p̃cipue ꝓuidẽdũ fuit·ad hoc·s·de elec·nihil eſt ad fi·

f ❡Perpetuo·et ſic no·ꝙ lʒ egrotans labozet infirmitate incurabili·nõ remouetur ſʒ datur coadiutor·ad idẽ·s·e·ti·ex pte·et ſic reprobatur opi·h̃·de quo no·s·e·tua·

g ❡Maioris·regularit̃ em̃ tenet qð facit maior ps·de hijs q̃ fi·a ma·p·ca·c·i·et dꝛ totũ capl'm feciſſe·lvj·di·aplica·cũ ſi·ſʒ hoc fallit in caſu·j·ꝓx·

g ❡Aucte ap·ſunt igit̃ iſti in hac pte delegati pape·et ocoꝛ·s·de of·oꝛ·irrefragabilis·s·de hꝛe ad abolendam in fi·et·j·de ſta·re·c·vno·/cũ dilect9·iij·q·ix·iudicas·

b ❡Demẽs de fuc·ab ite·/et eſt ſi·quod dicit lex ꝙ qñ pater eſt furioſus·fili9 datur curator pr̃i·C·de cur·fu·ſi pater·ff·e·ti·l·ij·alias autẽ erubeſcit lex filios eſſe caſtigatores parentũ·in aut̃·de nupc̃·§·ſi qð ſanctũ·ꝟ ma·⁊ obe·cum inferior·hinc eſt ꝙ ipi inuito coadiutorez non dabũt vt in ſe·ſꝫ·/ñ ſufficit maior ps·⁊ ẽ ſpãle ad idẽ

i ❡Due ptes·et ſic/·s·de elec·lʒ vbi i electõne romani põ·reqrunt̃ ad mi/nus due ptes ad id·s·e·ti·ſcp̃tũ·vbi in poſtulatõe que concurrit cum electõne due ptes etiã requirunt̃ ad idez·s·e·li·de elec·ſi qñ·et·c·in demnitatibus·§·i·lʒ autem h̃ ſit ſpãle ꝙ due ptes debent cõſentire·regulare eſt ꝙ due ptes collegij vl' vniuerſitatis debent eſſe preſentes·ff·ꝙ cuiuſ·vniuer·l·plane·ff·de dec̃·ab oꝛ·fa·l·iij·

k ❡Aut duos·hanc lr̃am quã·s·habueras hic videas repetitam·per quã lr̃am credo ꝙ ſi pr̃es dare vellent ñ poſſent et potuit papa ad hoc mot9 eſſe ex eo ꝙ coadiutores de/bent ſumpt9 habẽ ab eccia·vt·j·e·§·p̃ſenti·ſtemus q̃ ſcp̃ture·qꝛ papa ſi de pluribus voluiſſet expreſſiſſet·de dec̃·ad audientiaz·⁊ ſufficit ita ſcriptuz eſſe vj·q·iij·ſcriptuz·ff·qui et a q̃bus·l·ꝓſpexit·cum etiaz iſti nõ ordinaria ſed delegata poteſtate fũgant̃·vnde habent ſeruare metas man/dati·s·ti·ꝓx·cui de non·s·de ſꝫ p·cum dilecta·

l ❡Officiũ·eſt q̃ coadiutoris officiũ·ea facẽ q̃ ptinẽt ad officiũ ei9 cui dpu·

ſcopus demẽs fuerit ⁊ q̃d velit aut nolit exprimere neſciat vel non poſſit·tũc eius capitulũ vl' due ipſi9 ptes eadẽ auc̃te vnũ ꝗ duos coadiutores aſſumant idoneos q̃ ei9 officiuz exe·quantur ❡Si aũt eps ſenio aut incurabili morbo grauat9 vel ꝑpetuo ipedimẽto detẽt9 ad ſui executiõz officij reddat̃ inutilis et coadiutorem aſſumẽ vl' hr̃e noluerit·lʒ a caplo requiſitus ꝓprio ſe illiuſ non indigẽ ſuffragio forſitan aſſerendo tũc nil per capitulum innouet̃·ſed hoc caſu et etiam ꝓximo capitulũ epi ⁊ eccie ſue ꝯditionẽ et ſtatũ ac facti circũſtantias vniuerſas q̃ꝫ cito poterit fideliter et explicite referat ad noticiam dicte ſedis recepturi humilit̃ ⁊ efficaciter impleñ qð ſup h̃ p ſedẽ ipaz ꝯtigẽit ordinari·❡Pñti q̃ʒ adicim9 ſanctioni vt coadiutores huiuſmodi de ꝓuentibus

m ❡Noluerit·nõ ẽ q̃ idẽ tacẽ qð ꝯtradicẽ·/tatus eſt·qꝛ ſi ꝯtradicit capitulũ coadiutorẽ nõ dat·ſi tacet ſecus·vt in ꝓximo caſu·ad h̃ facit·j·de re·iur·is qui tacet vbi dicam de h̃·Et no·ar·ex hoc ꝙ coadiutor nõ dat̃ inuito·ad hoc·vij·q·i·ſcripſit·et·c·qualiter·et·c·q̃uis·§·ecce·Sz hoc eſt falſum·quia inuito datur·ad hoc de ec·edifi·ad audientiã·j·in fi·et no·s·e·ex pte·in vl·glo·Et iura illa non in coadiutore ſed in ſubſtituto loquuntur·qui nõ datur inuito·coadiutor autem in caſu iſto per capitulũ inuito epiſcopo non datur alias autem per eum ad quẽ ptinet bene datur inuito vt dixi·ſed hic ap·autoritate dat̃ Sed hoc caſu non dabitur quia capitulũ in hoc caſu man/datũ nõ habet a papa ad quẽ datio eius ptinet·vt in p̃n·

a ¶ Proximo. ſ. qñ demēs eſt epꝯ et neſcit vel non poteſt exprimere quid velit. ꝛc. / veritatē puemri non poſſet.
b ¶ Circuſtātia. ſ. alit̄ ei ad / .xxiij. q. viij. occidit. s. de teſti. cū cauſam. / tos ad idem. s. e. ti. de rectoribus. et
c ¶ Modera- / .c. ſe. nō eñ cogunt̄ ꝓprijs militare ſtipē dijs. x. q. i. precarie. xij. q. ij. caritatem.

prelatorum in quoꝝ aſſu/mētur auxiliū ſumptos recipiant moderatos. ab alienatōe q̄libet de bonis eccleſiaſticis p̄latoꝝ ipoꝝ vel ecc̄iaꝝ ſuaꝝ quolibet faciēda penit9 abſtinētes rōnem nō ſolū in diſtricto examie ſed et p̄latis eiſdē ſi ſane mētis extiterint ac capitulis eoꝝūdez ſeu etiā ipoꝝ p̄latoꝝ ſucceſſoribꝫ ſi h̄ antea nō fecerint plenariā reddituri ¶ Ceteꝝ quod de epiſcopis p̄mittitur ad ſupiores etiā prelatos eſſe volumus et intelligimus referendum.

B Onifacius. viij.

De inſtitutionib9.

E T ſi capl'm. ſede vacāte beneficia q̄ ad collatōez epi ptinēt ꝯferre nō poſſit. pñtatos tñ a p̄ronis poteſt admittere ſi ſint idonei et eos inſtituere in bñficijs ad que

d ¶ Abſtinētes. ad idē. s. de elec. nihil ē. et. e. li. e. ti. is cui et. c. indēnitatibus. §. ſi vero. et intellige de alienatōe im/mobilium vel mobilium precioſoꝝ. alias mobilia que ſeruādo ſeruari nō poſſunt alienare pote/runt adinſtar tuto/rum. C. de admi. tu. lex que tutores. ꝛc.
E T ſi capitulū emanauit ad declaratōnem eoꝝ que no. s. de ma. et obe. hijs q̄ et. c. cum olim.
f ¶ Epiſcopi. ſolius qd dic vt. j. ne ſe. va. .c. vno.
g ¶ Non poſſit. vt .s. e. ne ſe. va. c. illa Sꝫ obicies ſi poteſt cōfirmare quod eſt plus quare ñ cōferre. So. eſt falſuꝫ ꝙ confirmare ſit plus qꝛ qui cōfirmat nō donat. d̄ ſi. inſt. int̄ ſed qui cōfert donat .s. de of. vica. c. vl.
h ¶ Preſentatos. Quid de electis per clericos ad quos electō ſpectat. dic id ſed de illis erat expreſſum in predicta decre. cum olim. de ma. et obe. ideo de p̄ſentatis ſolū h̄ dixit ꝛ poterat d̄ pñtatis dubitari quaſi pñtatio inniteret̄ gratie. et nō iure ꝯñi ut ſic ptās h9 gr̄e vacāte ſede in capl'm nō trāſiret.
i ¶ Idonei. intelligit̄ ſi nō ſit appoſitū. de elec. cauſam q̄.
k ¶ Epm ſolū ea em que ſūt iuriſdictōis trāſeūt in capitulū vacante ſede vt in iuribus ſupius allegatis ad idē de hēti. ad abolēdā. qd ꝯm itelligas ñ iterdictū cēt ei a pa/pa. vt. s. e. li. de ma. et ob. c. vno. / et q̄. p̄tēa d̄ diſ
l Q ij is ad quē. qd in dec. s. de eta- / penſatōe oli fieri poterat ē h̄ hodie ius ꝯñe qd veꝝ itelligo in h̄ ſuo caſu. ſ. cū pñtat̄ qs ad rectoriā eccleſie pꝛochialis p patro/nū. Dic aūt vt dixi. s. de p̄ben. ſi ꝓ clericis paupibus.
m ¶ Statutum. s. de elec. licet canon.
Q Uia ſi mandet̄ alicui ꝓuideri d̄ dignitate vacatura quam duxerat acceptandam. et vacat dignitas quā ante acceptationem ordinarius confert tenet ipſius collatio et iam ſi executor impetrantis ante acceptatōem fecerit reſeruationem inhibitionē et ꝓceſſus ſuper p̄ma vacante. Contra hunc caſum ſtilus curie. clauſulam adinuenit qua ſtatuit terminum acceptandi inhibens. j. illū collatōez fieri cū decre. qd dic vt in cle. e. t. cū ei q̄z. ij. R̄.
o ¶ Et. j. ſub hoc infra intelligas factuꝫ. ſ. ꝙ inno. dedit gratiam draconi ſup p̄ma p̄benda vel dignitate ſine cura que vacaret in ecc̄ia carnoteñ. quam duceret acceptādam dato ſibi priore quodam in executorem et in litteris

fuerint pñtati lꝫ ad epm ſi ſupeſſet admiſſio ꝛ inſtitutio hmōi ptineret. I De

P Jis ad quē rectoris pñtatio in aliq̄ pro/chiali eccleſia noſcit̄ pertinere quēpiā non ꝯſtitutum in ſacris pñtet ad eaꝫ ipſum dummodo alias ſit idoneus et infra temp9 a iure ſtatutum ad ordines quos ipſi9 eccleſie cura requirit valeat ꝓmoueri decernimus admittendum.

I Nnocentius quart9 dilecto filio andree capellano noſtro.

De conceſſione p̄bende ꝛ eccleſie nō vacant.

Q Uia cūctis ꝛ infra ꝓponebat̄ itaqꝫ ꝓ parte tua ꝙ cum predicta prepoſit̄a dum vacabat tibi per eum qui ꝯferre potuit ipam collata fuiſſet collatio hmōi canonica exiſtebat maxime cum

ſuis erat decretum. prior ille acceſſit ad eccleſiam carnoteñ. que tunc vacabat. ꝛ ibi in capitulo in q̄ erat ſubdiacon9 gr̄tiaꝫ publicauit et cōtulit ibidem illi. D. dignitatem ſine cura. vel prebendaꝫ q̄ ibi primo vacaret. quam duceret acceptandam inhibēs ne quis veniret contra ſuam collationem ꝛ pronūciās irritum ſecus factum. Poſt hoc prepoſitus normanie in vltramarinis partibus deceſſit p̄us electo et cōfirmato ſubdiacono ipi9 eccie carnoteñ. in epiſcopum carnoteñ. prepoſitura autem illa erat dignitas ſine cura i eccia carnoteñ. G. ſancti euſtachij cardinaliſ in partibus illis legatus ſupplicauit epiſcopo vt dignitatem illā ꝯferret andree nepoti domini pape epus ille commiſit illi cardiali vt conferret qd factuꝫ eſt. prior autem ille executor draconis audiens dignitateꝫ illam vacaſſe ꝯmiſit cuidā archipreſbitero ꝙ illū draconē q̄ ipam digtatē acceptauit deberet de ipa inueſtire qd factū eſt. modo iter. D. et. A. ſup hac dignitate queſtione ſuborta ptes fuerunt corā papa. et p̄mo allegauit. A. vt ſequit̄ hec patent in deciſa et ex hijs q̄ ſequent̄. j. Et diuide in. vj. ptes. In prima q̄ durat vſqꝫ ibi dicebat aūt. ponit̄ an. petitio. In ſe/cunda que durat vſqꝫ ibi. ex pte. ponit̄. D. defenſio. In tercia que durat vſqꝫ ibi. ſꝫ extitit. ponunt̄ replicationes an. In q̄rta q̄ durat vſqꝫ ibi. ecōuerſo ponunt̄ duplicatōnes draconis. In q̄nta que durat vſqꝫ ad. §. nos itaqꝫ. ponunt̄ triplicatōes an. In ſexta ꝓ an. ſn̄ia fert̄.
p ¶ Predicta. indeciſa. ſic. j. de rebus eccle. nō alie. dudū
q ¶ Vacabat. notabat factū ptis alterius q̄ſi dicat illi. D fuit collata prebēda p executorem ſuū anteq̄ꝫ vacaret. ſꝫ mihi vacans collata fuit.
r ¶ Potuit. ſ. per epm vel eius aucte vt. s. dixi. interdum enim ſolus epiſcopus talia confert. interdum cum capl'o ſm diuerſas conſuetudies. qd dic vt no. d̄ elec. cum eccia vulterana. j. ne ſe. va. c. vno. et bene dixit qui poterat. qꝛ